

Center- og kommunal servicestruktur

Centerstrukturen fortæller med sine 4 niveauer om de forskellige byers roller i Næstved Kommune som helhed. Den fortæller også, hvilket niveau af service, primært den kommunale, man kan forvente i de enkelte byer. Den tager afsæt i at Næstved By er hele kommunens lokomotiv, samtidig med at nærhed og lokalt tilhørsforhold i lokalområderne vægtes højt.

Kommunecentret er Næstved, hvor man ud over dagtilbud, skoler, borgerservice, almenpraktiserende læger med mere kan forvente fx professionelle kulturtilbud, specialiserede sundhedstilbud og et bredt udvalg af butikker, der også kan have regional betydning.

Byerne Fensmark, Glumsø, Fuglebjerg og Brøderup-Tappernøje er udpeget som udviklingscentre. Her kan man som udgangspunkt forvente et bredt udvalg af offentlig service som bibliotek med borgerservice, lokale kulturcentre, læge, apotek og butikker. Her skal servicen fastholdes og udvikles, og byerne skal fungere som vigtige bosætningsområder og med en erhvervsprofil tilpasset den enkelte by.

Lokalcentrene knytter sig til det nærmeste udviklingscenter eller til kommunecentret. I lokalcentrene kan det forventes at finde skole, idrætsanlæg eller lokaler til kulturelle formål, butik med dagligvarer og børneinstitution.

Støttestrukturer i landdistrikter tilbyder et minimum af tilbud. Det kan være boldbaner til rådighed for idrætsforeninger eller klasselokaler til aftenskole eller ældreklub. Støttestrukturerne muligheder og rolle for lokalområdet afhænger i høj grad af initiativer fra lokalrådene og andre frivillige ildsjæle i området.

Centerstrukturen sikrer ikke i sig selv, at de nævnte servicetilbud vil være til stede. For eksempel kan grundlaget for bestemte klassetrin i folkeskolen være for lille til, at de hensigtsmæssigt kan opretholdes.

Kommunen vil med sin planlægning sørge for, at rammene er til stede blandt andet i forhold til udvikling af erhverv, boliger og offentlige formål.

Byrådet vil skabe mulighed for følgende servicetilbud i centrene:

- **Støttestrukturer i landdistrikterne**
 - Anlæg for fritidstilbud (fx boldbane eller foreningslokaler)
 - Fysiske rammer for borgerrettet forebyggelse (fx rygestop kurser)
- **I lokalcentre derudover:**
 - Grundskole
 - Børnepasning
 - Dagligvarehandel
 - SFO 1
 - Ældreklubber
 - Idrætshal
 - Postbutik
 - Kollektive trafikforbindelser til nærmeste udviklingscenter og til kommunecentret
 - Mulighed for udbygning med boliger og mindre erhvervsområder
- **I udviklingscentre derudover:**
 - Overbygningskole (ekskl. 10. klasse-tilbud)
 - Ungdomsskoletilbud
 - Bibliotek med borgerservice
 - Lokale kulturcentre
 - Tilbud til uorganiseret idræt
 - Borgerrettet forebyggelse
 - Praktiserende læge
 - Tandlæge, privat praktiserende
 - Sundhedsfaglige klinikker (fx fysioterapi, ergoterapi, fodterapeuter)
 - Mobile, regionale sundhedstilbud (donortapning, jordmoderkonsultation, ude-ambulatorier)
 - Ældre- og handicapegnede boliger, samt aktivitets- og cafétilbud for ældre
 - Varieret dagligvare- og udvalgsvarerhandel

Pengeinstitut

Busforbindelse til kommuncetret og regionale hovedcentre uden for kommunen

Udlæg af areal til boligområder og større erhvervsområder

- **I kommuncetret derudover:**

Togforbindelse til Hovedstadsområdet og resten af Danmark

Detailhandel af regional betydning

Professionelle og specialiserede kulturtilbud, inklusive vækstlagene inden for musik, kulturarv, teater og billedkunst

10. klasse-tilbud

Specialiserede dagtilbud

Specialiserede tilbud til Børn og Unge

Sundhedstilbud, der dækker hele kommunen, fx:

Hospital

Skadestue

Lægevagt

Speciallæger

Genoptræning

Patientrettet forebyggelse

Misbrugsbehandling

Uddannelsesinstitutioner over folkeskoleniveau

Døgnbemandet politistation

Oversigt over servicetilbud:

CENTRENE	Indbyggertal	Legeplads, boldbane	Busforbindelse	Areal til nye boliger	Areal til nyt erhverv	Folkeskole	Børnehave	Vuggestue	Idrætshal	Kulturhus	Ældreboliger	Døgnplejecenter	Bibliotek/Borgerservice	Svømmehal	Sundhedscenter	Dagligvarebutik	Apotek, håndkøbsudsalg	Klinikker	Postbutik	Læge, alm. praktiserende	Tandlæge	Speciallæge	Privatskole
Næstved	43.289	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Fensmark	4.993	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•		
Glumsø	2.172	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•		
Fuglebjerg	2.187	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•		
Brøderup/Tappernøje	2.347	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•			•	•			
Herlufmagle/Gelsted	2.659	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•		•	•						
Mogenstrup/Lov	2.417	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•		•		•			•	•	•		
Holme-Olstrup/Toksværd	2.013	•	•	•	•	•	•	•	•		•					•	•	•	•	•			
Karrebæk/Karrebæksminde	4.158	•	•	•	•	•	•	•	•		•					•	•	•	•				•
Sandved/Tornemark	1.036	•	•	•	•	•	•	•	•		•					•		•					
Hyllinge	451	•	•	•	•	•	•					•											
Menstrup/Spjellerup	314	•	•													•	•						
Skelby	274	•	•							•						•							
Hammer	174	•					•																
Vallensved/Kyse	283	•	•							•						•							
Tybjerg/Tybjerglille Bakker	416	•	•	•			•			•													•
Fodby	114	•	•	•																			
Everdrup	255	•	•	•																			

De funktioner, kommunen har mindst indflydelse på, er markeret med grå.

Retningslinjer for Center- og kommunal servicestruktur

1. Næstved udpeges som kommunecenter og som center for regionale servicefunktioner.
2. Fensmark, Glumsø, Fuglebjerg og Brøderup-Tappernøje udpeges som udviklingscentre.
3. Mogenstrup-Lov, Holme-Olstrup/Toksværd, Herlufmagle-Gelsted, Hyllinge, Sandved-Tornemark og Karrebæksminde udpeges til lokalcentre.
4. Hammer, Everdrup, Tybjerglille Bakker, Skelby, Kyse-Vallensved, Fodby og Spjellerup-Menstrup udpeges til støttepunkter i landdistrikterne.
5. Ved lokalplanlægning skal der sikres mulighed for, at de udpegede centre lever op til de kriterier for centerudpegningen, som fremgår af oversigten over servicetilbud. Der skal planlægges for offentlige og private servicefunktioner, der kan sikre grundlaget for den ønskede bosætning og erhvervsudvikling.
6. Udlæg til nye erhvervs- og boligområder skal tilpasses centerstrukturen og den enkelte centerbys særlige udviklingsmuligheder.
7. Egentlig byudvikling kan kun finde sted i det udpegede kommunecenter, udviklingscentrene og lokalcentrene. Arealer til fremtidig byvækst skal udlægges i tilknytning til eksisterende byzone og overføres til byzone ved lokalplan.